

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **Mgr. J. Z.**, zast. JUDr. Kamilem Jelínkem, Ph.D., advokátem se sídlem Dominikánské náměstí 656/2, Brno, proti žalované: **Justiční akademie**, se sídlem Masarykovo náměstí 183/15, Kroměříž, proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 7. 2023, čj. 8/2023-RED-HLV/8, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 20. 3. 2024, čj. 31 A 84/2023-58,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 20. 3. 2024, čj. 31 A 84/2023-58, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Nejvyšší správní soud se v tomto rozsudku zabýval tím, zda žalobkyně (dále „stěžovatelka“) mohla v nyní projednávané věci podat žalobu přímo proti rozhodnutí žalované, která po předchozích dvou zrušujících rozhodnutích odvolacího orgánu potřetí odmítla žádost stěžovatelky o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

[2] Stěžovatelka požádala 12. 10. 2022 žalovanou o poskytnutí informací, a to konkrétně o zadání písemného testu v rámci výběrového řízení na funkci soudce zadávaného dne 3. 5. 2022 a dne 20. 7. 2022 v sídle žalované (test aplikace práva vyšší úrovně obtížnosti, 30 otázek).

[3] Žalovaná rozhodnutím ze dne 25. 10. 2022, čj. 6/2022-RED-HLV/16, žádost odmítla. Proti tomuto rozhodnutí stěžovatelka podala odvolání, kterému Ministerstvo

spravedlnosti rozhodnutím ze dne 22. 12. 2022, čj. MSP-800/2022-OSV-OSV/2, vyhovělo a rozhodnutí žalované zrušilo. Žalovaná žádost znovu odmítla rozhodnutím ze dne 27. 4. 2023, čj. 8/2023-RED-HLV/8. Ministerstvo spravedlnosti následně rozhodnutím ze dne 30. 6. 2023, čj. MSP-800/2022-OSV-OSV/10, rozhodnutí žalované opět zrušilo a vrátilo jí věc k novému projednání.

[4] Žalovaná poté žádost (již po třetí) odmítla v záhlaví označeným rozhodnutím. Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka u Krajského soudu v Brně žalobu, který ji jako nepřipustnou odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s. z důvodu nevyčerpání řádného opravného prostředku (odvolání).

[5] Krajský soud uvedl, že smyslem závěrů rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 10. 2018, čj. 7 As 192/2017-35, č. 3834/2019 Sb. NSS, je účinně zabránit povinnému subjektu v tom, aby při vyřízení žádosti činil průtahy a aby kladl účelově překážky žadatelově zájmu na poskytnutí požadovaných informací. Rozšířený senát však závěr o možnosti brojit žalobou proti rozhodnutí povinného subjektu učinil za situace, kdy odvolací orgán přezkoumatelné rozhodnutí povinného subjektu opakovaně rušil a zavázal jej k poskytnutí požadovaných informací, přičemž povinný subjekt opakovaně odmítal informace poskytnout, a dopouštěl se tak zjevných procesních obstrukcí. Zacyklení a vznik tzv. procesního ping-pongu může způsobovat postup povinného subjektu, který nemá zájem poskytnout informaci nebo který se snaží poskytnutí informace co nejvíce oddálit (rozsudek NSS ze dne 28. 1. 2015, čj. 6 As 113/2014-35). Závěry rozšířeného senátu proto nelze paušalizovat. Při posouzení, zda je žadatel oprávněn brojit žalobou přímo proti rozhodnutí povinného subjektu, je třeba hodnotit existenci procesních obstrukcí a procesního ping-pongu (usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 10. 2021, čj. 15 A 23/2021-25, *obec Všebrdy*). K nim však ve věci stěžovatelky nedošlo.

[6] Existenci procesních obstrukcí a procesního ping-pongu totiž nelze dovozovat pouze z toho, že žalovaná rozhodla o žádosti již potřetí. Naopak je třeba zkoumat, co konkrétně vedlo k opakovanému rušení rozhodnutí žalované a jak ta následně tyto zrušovací důvody zohlednila. Rozhodnutí žalované byla pokaždé zrušena pro nepřezkoumatelnost. Žalovaná se zjevně snažila vytknuté vady odstranit. Respektovala tedy závazný právní názor odvolacího orgánu. Nejedná se proto o typickou procesní obstrukci. Její postup zároveň nelze prozatím hodnotit jako účelové vydávání nepřezkoumatelných rozhodnutí, neboť pro tento závěr není dána žádná indicie. Stěžovatelka proto měla nejprve proti napadenému rozhodnutí žalované podat odvolání.

II. Obsah kasační stížnosti a dalších podání účastníků

[7] **Stěžovatelka** předně namítá nepřezkoumatelnost napadeného usnesení. Krajský soud bez bližšího zdůvodnění mechanicky převzal závěry usnesení *obec Všebrdy* a nevypořádal se s tvrzenými důvody obstrukčního jednání žalované a tvrzenou nepřezkoumatelností rozhodnutí o žádosti. Nepřezkoumatelný je i odkaz krajského soudu na odborný článek, neboť jej chybně cituje, a nelze jej tedy dohledat.

pokračování

[8] Krajský soud zároveň nesprávně posoudil podmínky přípustnosti žaloby. Své závěry opírá o usnesení *obec Všebrdy*, které se však týkalo odlišné situace (malé obce bez odborného personálu) a které navíc nesprávně odpírá žadateli možnost podat žalobu proti rozhodnutí povinného subjektu v případě, kdy je odvolacím orgánem zrušeno. Rozšířený senát v rozsudku sp. zn. 7 As 192/2017 dospěl k závěru, že žadatel může podat žalobu proti rozhodnutí povinného subjektu poté, co ten opět rozhodl o odmítnutí žádosti. Rozšířený senát nestanovil výjimku pro situaci, kdy odvolací orgán zruší rozhodnutí povinného subjektu pro nepřezkoumatelnost. Podmínkou přípustnosti není ani to, aby povinný subjekt nerespektoval odvolací orgán. Krajský soud tak vykládá výjimku z principu subsidiarity správního soudnictví nepřipustně restriktivním způsobem.

[9] Komentářová literatura naopak připouští extenzivní výklad rozsudku sp. zn. 7 As 192/2017. Podle ní žadatel může brojit žalobou přímo proti v pořadí druhému prvostupňovému rozhodnutí vydanému v návaznosti na předchozí zrušovací rozhodnutí odvolacího orgánu, a to bez ohledu na to, zda je rozhodnutí povinného subjektu projevem obstrukčního jednání (§ 68 Nepřípustnost žaloby. In: KÜHN, Z. a kol. *Soudní řád správní: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 542-543). Rozšířený senát tak umožnil žalobou napadnout každé v pořadí druhé rozhodnutí povinného subjektu. Krajský soud proto zatížil napadené usnesení vadou nezákonnosti, pokud upřednostnil závěry usnesení *obec Všebrdy* nad závěry rozšířeného senátu. Nejvyšší správní soud zároveň v rozsudku ze dne 28. 2. 2024, čj. 2 As 96/2023-92, *Oživení*, přímo uvedl, že žadatel může žalobou brojit již proti v pořadí druhému rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti. Stěžovatelka v souladu s těmito závěry postupovala.

[10] Obstrukce povinného subjektu může spočívat i v opakovaném vydávání nepřezkoumatelných rozhodnutí. To žalovaná činí v nyní projednávané věci. První dvě rozhodnutí byla odvolacím orgánem zrušena pro nepřezkoumatelnost a rovněž třetí rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Žalovaná je zároveň dlouhodobě nečinná a první rozhodnutí o odvolání nebylo stěžovatelce řádně doručeno. Rozhodnutí krajského soudu je překvapivé. Krajský soud měl dát stěžovatelce prostor vyjádřit se k možnosti odmítnutí žaloby s ohledem na závěry usnesení *obec Všebrdy*, jestliže ty se odklánějí od závěrů rozšířeného senátu. Závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, nebo aby současně zrušil rozhodnutí žalované a nařídil jí, aby požadované informace poskytla.

[11] **Žalovaná** ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že napadené usnesení je přezkoumatelné. Krajský soud odůvodnil, proč žalobu odmítl. Žalovaná nejednala obstrukčně. Nepoužijí se proto závěry rozšířeného senátu obsažené v rozsudku sp. zn. 7 As 192/2017. Odborný článek citovaný krajským soudem je dohledatelný na internetu. Věc stěžovatelky není odlišná od věci řešené v usnesení *obec Všebrdy*. Rozhodnutí krajského soudu není překvapivé. Stěžovatelka v žalobě argumentovala, proč nepodání odvolání nebrání projednání žaloby. Možnost odmítnutí žaloby jí tak byla známa. Závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[12] **Stěžovatelka** v replice a jejím doplnění setrvala na svých závěrech obsažených v kasační stížnosti a podrobně rozvedla, proč považuje vyjádření žalované za nesprávné.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost a dospěl k závěru, že je důvodná.

[14] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že v případě, kdy je kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přichází v úvahu pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (rozsudek NSS ze dne 21. 4. 2005, čj. 3 Azs 33/2004-98, č. 625/2005 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud se proto může s ohledem na obsah kasačních námitek zabývat pouze tím, zda je právní názor krajského soudu vedoucí k odmítnutí žaloby zákonný a zda krajský soud nezatížil řízení vadou, která by měla za následek nezákonné odmítnutí žaloby.

III.1 K namítané nepřezkoumatelnosti

[15] Stěžovatelka předně namítá nepřezkoumatelnost napadeného usnesení krajského soudu (bod [7] výše). Nejvyšší správní soud se proto zabýval nejdříve tím, zda je napadené usnesení přezkoumatelné. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu je vadou, ke které je Nejvyšší správní soud povinen přihlížet i bez námitky (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí (rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS).

[16] Napadené usnesení krajského soudu je přezkoumatelné. Krajský soud založil své úvahy na východisku, že žadatel o informace může podat žalobu přímo proti rozhodnutí povinného subjektu, jestliže v řízení existují procesní obstrukce či procesní ping-pong. Přestože se některé pasáže odůvodnění v tomto ohledu shodují s usnesením *obec Všebrdý*, nejedná se o pouhé mechanické převzetí závěrů zmíněného usnesení bez konkrétní individualizace na věc stěžovatelky (rozsudek NSS ze dne 17. 1. 2008, čj. 5 As 29/2007-64). Krajský soud totiž v bodech 21 až 24 napadeného usnesení konkrétně uvedl, proč má za to, že tyto procesní obstrukce či procesní ping-pong dosud v řízení o žádosti stěžovatelky nenastaly, a proč vydávání nepřezkoumatelných rozhodnutí žalovanou prozatím nelze hodnotit jako účelové (blíže viz rekapitulaci v bodě [6] výše). Za stěžejní považoval, že se žalovaná pokaždé snažila odvolacím orgánem vytknuté vady nepřezkoumatelnosti odstranit. Z toho přinejmenším implicitně vyplývá (i s ohledem na výše popsané obecné východisko krajského soudu), že z hlediska možných obstrukcí bylo pro krajský soud podstatné pouze to, že žalovaná dodržela závazný právní názor odvolacího orgánu a že nejsou dány žádné indicie, které by poukazovaly na svévoli žalované při vydávání nepřezkoumatelných rozhodnutí. Krajský soud proto zjevně nepovažoval stěžovatelkou tvrzenou nečinnost správních orgánů v řízení o žádosti z hlediska obstrukcí za podstatnou, byť by bylo jistě vhodnější, aby se k této otázce s ohledem na žalobní tvrzení výslovně vyjádřil. Tvrzenou nepřezkoumatelností předchozích rozhodnutí žalované o žádosti se zabýval v bodě 24 napadeného usnesení. To, že nehodnotil přezkoumatelnost nyní napadeného rozhodnutí žalované, pak nepřezkoumatelnost napadeného usnesení

pokračování

nezakládá. Pokud totiž krajský soud žalobu odmítl pro nepřipustnost, pak se nemohl logicky zabývat tím, zda je či není žalobou napadené rozhodnutí žalované přezkoumatelné.

[17] Nepřezkoumatelnost napadeného usnesení nezpůsobuje ani nedostatečná citace odborného článku *Právní ochrana jednotlivce v případech tzv. procesního „pingpongu“ mezi prvostupňovým a druhostupňovým správním orgánem*. Přestože lze souhlasit se stěžovatelkou, že krajský soud měl správně v citaci přinejmenším uvést i rok vydání, ročník a číslo odborného časopisu tak, aby byl článek jednoduše dohledatelný (případně měl alespoň uvést odkaz na internetové stránky, na kterých je článek dostupný), nelze přehlédnout, že krajský soud zmíněný článek uvedl pouze jako podpůrný argument pro vymezení pojmu procesního ping-pongu. I kdyby tak své úvahy o tomto článku neopřel, bylo by napadené usnesení opřeno o dostatek jiných důvodů, ze kterých přezkoumatelným způsobem vyplývá, proč krajský soud žalobu jako nepřipustnou odmítl.

III.2 K překvapivosti rozhodnutí krajského soudu

[18] Nejvyšší správní soud se dále zabýval tím, zda krajský soud nezatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonnost napadeného usnesení, jestliže odmítl žalobu stěžovatelky z důvodu její nepřipustnosti, aniž by jí dal možnost se k tomuto postupu vyjádřit. Stěžovatelka totiž namítá, že krajský soud rozhodl překvapivě (bod [10] výše). Pokud by byla tato námitka důvodná, bylo by předčasné se zabývat další kasační argumentací. Nejvyšší správní soud ji však důvodnou neshledal.

[19] Jak totiž důvodně podotkla žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti, stěžovatelka v žalobě v části *II. K otázce splnění podmínek řízení* podrobně argumentovala, proč je její žaloba přípustná, přestože proti rozhodnutí žalované nepodala odvolání. Výslovně uvedla, že princip subsidiarity „je dále reflektován i v § 68 písm. a) s. ř. s., dle něhož je žaloba nepřipustná tehdy, pokud žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky [...]“. Žalobkyně proti existenci a aplikaci uvedeného principu v rozumných mezích ničeho nenamítá [...]. Přestože proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti *III.* je v nyní projednávaném případě přípustné podání odvolání [...], domnívá se žalobkyně, že tato skutečnost vzhledem k okolnostem věci nebrání jejímu projednání před správními soudy.“ Stěžovatelka si tak zjevně byla vědoma toho, že hrozí odmítnutí její žaloby pro nepřipustnost z důvodu nevyčerpání řádného opravného prostředku. Proto také konkrétně argumentovala, proč je její žaloba proti rozhodnutí žalované s ohledem na závěry rozsudku rozšířeného senátu sp. zn. 7 As 192/2017 přípustná. To, že se krajský bude zabývat i právě touto otázkou, proto pro ni nemohlo být překvapivé.

III.3 K přípustnosti žaloby proti rozhodnutí povinného subjektu

[20] Předmětem sporu v nyní projednávané věci je otázka, zda je žaloba stěžovatelky přípustná, jestliže směřuje přímo proti rozhodnutí žalované o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že přípustná je, a to z níže uvedených důvodů.

[21] Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. platí, že *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřijatelný.*

[22] Podle § 68 písm. a) s. ř. s. platí, že *žaloba je nepřijatelná také tehdy, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného.*

[23] Podle § 16 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím platí, že *při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout ve lhůtě, která nesmí být delší než 15 dní ode dne doručení rozsudku povinnému subjektu.*

[24] Rozšířený senát se otázkou přípustnosti žaloby proti rozhodnutí povinného subjektu zabýval v rozsudku sp. zn. 7 As 192/2017. Konkrétně posuzoval, zda se má žadatel o informace v situacích procesních obstrukcí a procesního ping-pongu bránit žalobou podanou proti rozhodnutí odvolacího orgánu, kterým odvolací orgán zrušil rozhodnutí povinného subjektu, nebo zda se má bránit žalobou přímo proti dalšímu rozhodnutí povinného subjektu.

[25] Rozšířený senát s ohledem na specifickou úpravu postupu krajského soudu při přezkumu rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace podle § 16 odst. 4 (nyní § 16 odst. 6) zákona o svobodném přístupu k informacím dospěl k závěru, že *„pokud odvolací orgán rozhodnutí povinného subjektu zrušil, nelze mu vyčítat žádné negativní dopady do právní sféry žadatele (žalobce), nelze požadovat, aby žalobce – neúspěšný žadatel o informaci – tvrdil zkrácení na právech rozhodnutím odvolacího orgánu, které ho přitom na právech nijak nezkracuje. Má totiž pravdu třetí senát, a s ním i krajský soud v nynější věci, že žalobce je ve skutečnosti na právech krácen nikoliv pro něj pozitivním rozhodnutím odvolacího orgánu, ale až v pořadí dalším rozhodnutím povinného subjektu, který žádost o informaci odmítl. Pokud povinný subjekt nerespektuje předchozí zrušovací rozhodnutí odvolacího orgánu, nelze již po žadateli spravedlivě požadovat, aby podával opětovně opravný prostředek a čekal na druhé (třetí, čtvrté ...) zrušovací rozhodnutí. Rozšířený senát zdůrazňuje, že ochrana ve věcech svobodného přístupu k informacím je specifická a nesmí být v žádném případě formalistická. Proto podá-li žadatel o informaci žalobu proti rozhodnutí povinného subjektu poté, co povinný subjekt opětovně rozhodl způsobem pro žalobce negativním, nesmí správní soud takovouto žalobu odmítnout, ale musí ji věcně projednat, samozřejmě jsou-li dány ostatní podmínky řízení. Je to totiž právě toto rozhodnutí, které zasahuje do žalobcovy právní sféry. [...] pokud žadatel o informace nenapadne žalobou rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti, ale namísto toho podá v pořadí druhé (třetí, čtvrté ...) odvolání, pochopitelně tím nepřichází o možnost žalovat jak další rozhodnutí žalovaného (bude-li odvolání zamítnuto), tak i případné následné rozhodnutí povinného subjektu (zruší-li žalovaný opětovně rozhodnutí povinného subjektu, ovšem povinný subjekt opětovně žádosti nevyhoví).“* (body 37 až 39 rozsudku sp. zn. 7 As 192/2017; zvyraznění provedl nyní rozhodující senát).

pokračování

[26] Podle rozšířeného senátu tak žadatel o informace může podat žalobu přímo proti rozhodnutí povinného subjektu, kterým povinný subjekt po předchozím zrušujícím rozhodnutí odvolacího orgánu znovu odmítl požadovanou informaci poskytnout (rozsudek NSS ze dne 14. 4. 2022, čj. 10 As 542/2021-99, bod 18). Rozšířený senát sice tento závěr učinil ve vztahu k situacím, kdy řízení o žádosti je zatíženo procesními obstrukcemi či procesním ping-pongem, jak podotkl krajský soud, avšak z citovaného rozsudku nevyplývá, že by krajský soud měl při posuzování přípustnosti žaloby proti povinnému subjektu podle § 68 písm. a) s. ř. s. zkoumat, zda skutečně k procesním obstrukcím či procesnímu ping-pongu v řízení ze strany povinného subjektu došlo. Rozšířený senát naopak v bodě 31 rozsudku sp. zn. 7 As 192/2017 zdůraznil, že „*smyslem pravomoci soudu dle § 16 odst. 4 věty druhé [nyní § 16 odst. 6 – pozn. NSS] zákona o svobodném přístupu k informacím je tedy rozetnout gordický uzel nekončících procesních obstrukcí či procesního „ping-pongu“ mezi odvolacím správním orgánem a povinným subjektem. Právě uvedené ustanovení, spojené s ústavním požadavkem rychlé a efektivní soudní ochrany práv žadatelů o informace, tedy poskytuje správnímu soudnictví zcela odlišný rámec pro jeho činnost.*“ (zvýraznění provedl NSS). Podání žaloby proti v pořadí druhému rozhodnutí povinného subjektu proto může představovat i preventivní nástroj, jak případným procesním obstrukcím či procesnímu ping-pongu zabránit. Nedává proto smysl, aby se krajský soud existencí procesních obstrukcí či procesního ping-pongu při posuzování přípustnosti žaloby zabýval, jestliže právě jim má žaloba proti rozhodnutí povinného subjektu zabránit. Je proto třeba, aby byla žaloba obecně přípustná již proti v pořadí druhému rozhodnutí povinného subjektu, a to z důvodu, aby krajský soud mohl poskytnout účinnou a včasnou ochranu právům žadatele o informaci postupem podle § 16 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím.

[27] Z výše uvedeného tak vyplývá, že možnost podat žalobu proti rozhodnutí povinného subjektu rozšířený senát neomezil pouze na ty případy, kdy již k procesním obstrukcím či k procesnímu ping-pongu dochází (například z důvodu nerespektování závazného právního názoru odvolacího orgánu nebo z důvodu vydávání záměrně nepřezkoumatelných rozhodnutí).

[28] Ke stejnému závěru ostatně dospívá i stěžovatelkou citovaná komentářová literatura, dle které „*lze napadnout každé v pořadí druhé prvostupňové rozhodnutí povinného subjektu bez ohledu na to, zda při vydání tohoto rozhodnutí byl respektován právní názor odvolacího orgánu. Jde o formulaci pravidla, že v této specifické agendě, jakou je poskytování informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím (specifikum spočívá v existenci oprávnění soudu přikázat povinnému subjektu poskytnout požadovanou informaci), je žadatel o poskytnutí informace povinen podat odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti pouze jednou a proti v pořadí druhému prvostupňovému rozhodnutí, vydanému v návaznosti na předchozí zrušovací rozhodnutí odvolacího orgánu, může brojit přímo žalobou u soudu, a to bez ohledu na to, zda je toto rozhodnutí povinného subjektu projevem obstrukčního jednání. Nic mu ovšem nebrání podat další odvolání a žalobou napadnout až třetí, čtvrté či další prvostupňové rozhodnutí*“ (§ 68 Nepřípustnost žaloby. In: KÜHN, Z. a kol. *Soudní řád správní: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 542-543).

[29] Tento závěr byl následně potvrzen v rozsudku *Oživení*, na který stěžovatelka správně odkázala. Nejvyšší správní soud v něm totiž jednoznačně uvedl, že „*rozšířený senát*

ve shora zmíněném rozsudku [sp. zn. 7 As 192/2017 – pozn. NSS] dovořil, že jakmile žadatel jednou podal odvolání, k němuž bylo v pořadí první rozhodnutí povinného subjektu zrušeno a věc mu vrácena k dalšímu projednání, může proti v pořadí druhému rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace brojit přímo žalobou k soudu“ (bod 29 rozsudku Oživení). Nejvyšší správní soud tak ani v rozsudku Oživení nekladal jako podmínku přípustnosti žaloby existenci procesních obstrukcí či procesního ping-pongu.

[30] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že krajský soud dospěl k nesprávnému právnímu názoru, že při posouzení přípustnosti žaloby proti rozhodnutí povinného subjektu je třeba zkoumat existenci procesních obstrukcí či procesního ping-pongu (v tomto ohledu tak je i chybný závěr Krajského soudu v Ústí nad Labem v bodě 11 usnesení *obec Všebrdy*, které však není předmětem přezkumu v nyní projednávané věci). Krajský soud se měl správně zabývat pouze tím, zda stěžovatelka podala proti rozhodnutí žalované úspěšně alespoň jedno odvolání, a zda tedy žaloba míří přinejmenším proti v pořadí druhému rozhodnutí žalované o odmítnutí žádosti. Jak vyplývá z bodu [3] výše, stěžovatelka v nyní projednávané věci žalobou dokonce brojí až proti v pořadí třetímu rozhodnutí žalované (k tomu viz bod 39 rozsudku sp. zn. 7 As 192/2017 blíže citovaný v bodě [25] výše). Žaloba tak je přípustná. Krajský soud ji měl tedy věcně projednat.

[31] Nejvyšší správní soud závěrem uvádí, že se v tuto chvíli nemohl pro předčasnost zabývat tím, zda je žalobou napadené rozhodnutí žalované přezkoumatelné a zda žalovaná měla požadované informace stěžovatelce poskytnout (bod [10] výše). Je totiž na krajském soudu, aby se těmito otázkami v mezích uplatněných žalobních bodů zabýval věcně jako první.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, neboť napadené usnesení je v důsledku nesprávného právního názoru krajského soudu ohledně přípustnosti žaloby stěžovatelky nezákonné. Zrušil jej proto a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku zejména v bodě [30] výše (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[33] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne v souladu s § 110 odst. 3 větou první s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 18. prosince 2024

Petr Mikeš
předseda senátu